

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	6.Kf.700.138/2026/4.
A felperes:	Közbeszerzési Hatóság Elnöke (1026 Budapest, Riadó utca 5-11.)
A felperes képviselője	dr. Demendi Ágnes kamarai jogtanácsos
Az alperes:	Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság (1026 Budapest, Riadó utca 5-11.)
Az alperes képviselője: Az alperesi érdekelt:	dr. Hodnik Ákos kamarai jogtanácsos kft.1 (kft.1 címe) ügyvédi iroda (ügyvédi iroda címe, eljár: dr. Sirály Katalin ügyvéd)
Az alperesei érdekelt képviselője:	közbeszerzési ügyben indult közigazgatási jogvita (D.750/15/2024.)
A per tárgya:	
A fellebbezést benyújtó:	az alperesi érdekelt (15. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 103.K.701.111/2025/14. számú ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperesi érdekeltet, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 84.000 (nyolcvannégyezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperesi érdekeltet, hogy a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára fizessen meg 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A perben nem álló önkormányzat¹, mint ajánlatkérő (a továbbiakban: Ajánlatkérő) dátum¹án a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 112. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a „közutak fejl.” építési beruházás tárgyában.

[2] Az ajánlattételi határidőig a közbeszerzés 1., 2., 5. részére 6 ajánlat, a 3., 4., 6. részére 5 ajánlat érkezett, az alperesi érdekelt mind a hat részre tett ajánlatot. A nyertes ajánlattevő mind a 6 részben az alperesi érdekelt lett. Az Ajánlatkérő dátum² napján készítette el és küldte meg részére az ajánlatok elbírálásáról szóló Összegezést.

[3] Az Ajánlati felhívás III.1.5) pontja alapján a szerződés a Kbt. 114. § (11) bekezdése szerint fenntartott, vagyis az Ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban való részvétel jogát fenntartotta az előző évben 1 milliárd forint általános forgalmi adó nélkül számított árbevételt el nem érő ajánlattevők számára.

[4] Az Ajánlati felhívás VI.3.9) „További információk” pontjának 19.) alpontja az alábbiakat tartalmazta: „A Kbt. 114. § (11) bekezdés tekintetében Ajánlatkérő a évi, általános forgalmi adó nélkül számított árbevételt veszi figyelembe, melyről az ajánlatban nyilatkozni kell ajánlattevőnek/közös ajánlattevőnek/alvállalkozónak/kap. nyújtó szerv.-nek, amennyiben az előző évi beszámolója még nem került közzétételre vagy nem elérhető közhiteles nyilvántartásból. További részleteket a KD tartalmaz.”

[5] Az alperesi érdekelt a Kbt. 114. § (11) bekezdése szerinti feltételnek való megfelelés igazolására dátum³-én hiánypótlás keretében „Nyilatkozat előző évi árbevételről” című, dátum³-én kelt dokumentumot nyújtott be az ajánlatkérőnek az alábbi tartalommal: „Alulírott V.T. – mint a(z) kft.¹ ajánlattevő gazdasági szereplő képviselője nyilatkozom, hogy cégünk előző évi (évi) árbevétele forint¹ volt.”

[6] A közbeszerzési eljárás eredményeként az Ajánlatkérő és az alperesi érdekelt alábbi napokon kötöttek vállalkozási szerződést: 1., 5. rész dátum⁴-én, 2. rész dátum⁵-én, 3. rész dátum⁶-án, 4., 6. rész dátum⁷-án.

[7] Az alperesi érdekeltet illetően a dátum8-én közétett, a dátum9 időszakra vonatkozó egyszerűsített éves beszámoló az Elektronikus Beszámoló Portálon dátum10-án már nem volt elérhető, téves tartalom okán passziválásra került. A dátum10-án közétett a dátum9 időszakra vonatkozó egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása az értékesítés nettó árbevételeként forint2ot tüntetett fel.

A hivatalbóli kezdeményezés

[8] A felperes, mint hivatalbóli kezdeményező a 2024. november 25. napján benyújtott jogorvoslati kérelmében kérte, hogy az alperes állapítsa meg, hogy az alperesi érdekelt a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja alapján szándékosan hamis adatot szolgáltatott, amellyel érdemben befolyásolta az Ajánlatkérőnek az ajánlatok értékelésére vonatkozó döntését; vagy amennyiben nem találja bizonyítottnak a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja szerinti hamis adat szolgáltatását az ajánlattevő részéről, állapítsa meg, hogy az ajánlattevő megsértette a Kbt. 2. § (3) bekezdését és alkalmazza a Kbt. 165. § (6) bekezdés e) pontja szerinti jogkövetkezményt.

[9] Tényfeltáró vizsgálata alapján a felperes hangsúlyozta azon körülményt, mely szerint az Igazságügyi Minisztérium Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálat (a továbbiakban: IM CSz) online felületén elérhető a év1 egyszerűsített éves beszámoló elfogadásáról szóló 1/2023. taggyűlési határozat, mely dátum11-én, a közbeszerzési eljárásban dátum3.-én teljesített hiánypótlást megelőzően kelt; elérhető továbbá az éves beszámoló dátum11ei keltezésű kiegészítő melléklete is. Ezekből megállapítható, hogy a hiánypótlás teljesítésekor a kérelmezett már bizonyosan tudomást szerzett a tárgyi árbevételi adatokról. A hivatkozott taggyűlési határozat keletkezésének az időpontja alapján levonható az a következtetés, hogy a kérelmezett éppen azt követően állította, hogy árbevétele nem haladja meg a Kbt. 114. § (11) bekezdése szerinti összeghatárt, miután az ennek ellentmondó beszámolót elfogadta. Ennek elmulasztása a hivatalbóli kezdeményező felperes álláspontja szerint tovább erősíti a hamis adat szolgáltatása által a Kbt. 2. § (3) bekezdése sérelmének a bekövetkezését.

[10] Az IM CSz felületén a hivatalbóli kezdeményezés benyújtásának időpontjában fellelhető a év1 január 1. és év1 december 31. közötti időszakra vonatkozó általános üzleti évet záró egyszerűsített éves beszámoló- és eredménykimutatásban található mérlegfőösszeg: forint3, adózott eredmény: forint4, értékesítés nettó árbevétele: forint5.

Az alperes határozata

[11] Az alperes a számlú határozatával (a továbbiakban: határozat) a felperes által kezdeményezett jogorvoslati eljárásban a kezdeményezésnek helyt adott, megállapította, hogy

az alperesi érdekelt megsértette a Kbt. 2. § (3) bekezdését és 1.100.000 forint bírságot szabott ki vele szemben.

[12] A határozat indokolásában az alperes rögzítette, hogy az alperesi érdekelt esetében még a kezdeményezéssel érintett közbeszerzési eljárás bírálati szakaszában elfogadták a tagok a évi beszámolót, és még a bírálati szakaszban könyvvizsgáló is felülvizsgálta azt. Az Ajánlatkérő dátum2 napján készítette el és küldte meg az ajánlattevők részére az ajánlatok elbírálásáról szóló Összegezést, az alperesi érdekelt taggyűlése pedig dátum11 napján fogadta el a évi beszámolót és a könyvvizsgáló arról dátum12 napján készítette el a független könyvvizsgálói jelentést. A évi beszámoló részeként az eredménykimutatás alapján a évi értékelés nettó árbevétele: forint2. Az adat az alperesi érdekelt rendelkezésére állt dátum11 napján, de az Ajánlatkérőt nem tájékoztatta arról, hogy a évi nettó árbevétele meghaladta az 1.000.000.000 forintot. A hiánypótlás során dátum3. napján tett nyilatkozatot, miszerint a évi főkönyvi kivonata alapján nettó árbevétele 966.058.912 forint volt. A évi beszámolót a közbeszerzési eljárás bírálati szakaszában nem, csak dátum8. napján, majd dátum10. napján tette közzé, így az Ajánlatkérő ellenőrizni sem tudta közhiteles nyilvántartásból az alperesi érdekelt által rendelkezésre bocsátott adatot. A Döntőbizottság megállapította, hogy a évi beszámoló két fő adata: a mérlegfőösszeg (forint3) és az adózott eredmény (forint4) ugyanaz a dátum11 és a dátum13 napján elfogadott évi beszámolóban. Az alperes álláspontja szerint alperesi érdekelt fenti magatartása a jóhiszemű és tisztességes joggyakorlás alapelveivel ütközött.

[13] Az alperes a határozat indokolása szerint a Kbt. 69. § (2) bekezdése és a Kbt. 73. § (1) bekezdés b) pontja alapján látható, hogy a közbeszerzési eljárásban a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja szerinti kizáró ok bekövetkezése esetén az Ajánlatkérő kötelezettsége a jogkövetkezmények alkalmazása. Amennyiben az ajánlatok elbírálása során észleli az Ajánlatkérő, hogy valamely gazdasági szereplő hamis adatot szolgáltatott, hamis nyilatkozatot tett, az Ajánlatkérőnek kell a jogkövetkezményeket alkalmaznia, amelynek végső soron a közbeszerzési eljárásból való kizárás és az ajánlat érvénytelenné nyilvánítása lehet az eredménye.

[14] Az alperes álláspontja szerint a hivatalbóli kezdeményezésben foglaltak alapján nem állapítható meg, hogy az alperesi érdekelt magatartása tételes jogi rendelkezést sértett. Konkrét szabály nem áll rendelkezésre, így az alperesi érdekelt magatartása tételes jogszabályi rendelkezés alapján nem ítéltető meg, ezért az alapelveket, kiemelten a hivatalbóli kezdeményezésben is megjelölt jóhiszemű és tisztességes joggyakorlás alapelvét hívta segítségül és az alapelvi sérelem megállapítására (Kbt. 2.§ (3) bekezdése) kerülhetett sor. Az alperes a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét, továbbá alkalmazta a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerinti jogkövetkezményt, bírságot szabott ki a kérelmezettel szemben. A bírság kiszabása során értékelte, hogy az alperesi érdekelt úgy vett részt a közbeszerzési eljárásban, hogy arra nem volt jogosult, ezzel alapelvet sértő magatartást tanúsított, jelentős súlyú jogsértést valósított meg; a javára értékelte a közbeszerzés becsült értékének nem túl magas összegét; továbbá a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszabb időtartamot. Figyelembe vette, hogy a közbeszerzés támogatásból valósult meg, így a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás

visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat; továbbá, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos voltát nem tudta megállapítani. Az alperes a kérelmezett alperesi érdekelt terhére értékelte, hogy a jogsértés jelentékeny befolyással volt a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre. Az alperesi érdekelt a közbeszerzési eljárásban érvényes ajánlatot tett és az ajánlata a nyertes ajánlat lett úgy, hogy a közbeszerzési eljárásban való részvételi feltételeknek nem felelt meg, abban nem volt jogosult részt venni.

A kereset és a védirat

[15] A felperes a keresetében elsődlegesen a határozat megváltoztatását, a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja alapján a hamis adatszolgáltatás megállapítását és a Kbt. 172. § (1) bekezdésére figyelemmel a bírságösszeg jogsértés súlyához igazodó növelését, másodlagosan a határozat megsemmisítését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Álláspontja szerint az alperesi érdekelt a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontjában szereplő, a valóságnak nem megfelelő adatot szolgáltatott, illetve szándékosan hamis adatot tartalmazó nyilatkozatot tett, mely érdemben befolyásolta az Ajánlatkérőnek az ajánlat érvényességére, ezáltal az ajánlatok értékelésére vonatkozó döntését. Mindezekre tekintettel a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja megsértése megállapításának lett volna helye a jogorvoslati eljárásban. A határozat rendelkező része nem áll összhangban annak indoklásával, a körülmények a nagyobb összegű bírság irányába mutatnak, az alperesi érdekelt kizárólag a hamis adatszolgáltatásnak köszönhetette, hogy a közbeszerzési eljárás nyertese lett, ezért az alperesnek a bírság összegét a Kbt. 165. § (4) bekezdése szerinti lehetséges maximális összegben kellett volna megállapítania.

[16] Az alperes a védiratában a kereset elutasítását kérte.

[17] Az alperesi érdekelt az alperes védiratában foglaltakat támogatta.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[18] Az elsőfokú bíróság az alperesi határozatot akként változtatta meg, hogy az alperesi érdekelt terhére a Kbt. 2. § (3) bekezdésének megsértését megállapító rendelkezést mellőzte, egyúttal megállapította, hogy az alperesi érdekelt a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontját sértette meg, ezért a vele szemben kiszabott bírság összegét 2.235.810 forintra felemelte. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 144.000 forint perköltséget. Rögzítette, hogy abban a jogkérdésben kellett döntenie, hogy az alperes helytállóan jutott-e arra a következtetésre, hogy a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja szerinti hamis adatszolgáltatás tényének a megállapítása a Kbt. 69. § (2) bekezdéséből és a 73.§ (1) bekezdés b) pontjából fakadóan kizárólag az Ajánlatkérő által lett volna lehetséges, ennek hiányában csak az alapelvi jogsértés megállapítására szorítkozhatott.

[19] Hivatkozása szerint a felek helytállóan voltak figyelemmel arra, hogy a hamis adatszolgáltatás, mint kizáró ok az Ajánlatkérő a Kbt. 69. §-ában szabályozott bírálati kötelezettségének részeként jelenik meg, amely az eset összes körülményének mérlegelését és az Ajánlatkérő részéről – adott esetben további közbeszerzési eljárásokra kiható – felelős döntést igényel. Ez az ajánlatkérői eljárás a jogorvoslati eljárásban az Ajánlatkérőn számonkérhető. Helytállóan hivatkozott a felperes azonban arra, hogy a kezdeményezés olyan egyedi, nem vitatott tényálláson alapul, mely szerint az Ajánlatkérő a bírálati szakban nem ismer(het)te fel azt, hogy az alperesi érdekelt hamis adatot szolgáltatott, ez okból nem a bírálati cselekmény jogszerűsége volt a kezdeményezés tárgya, hanem az alperesi érdekelt cselekménye. Tévesen jutott ezért arra a következtetésre az alperes, hogy az ajánlatkérői kötelezettségek elvonásával járna a tételes jogi rendelkezés részéről történő megállapítása, miután a tisztázott tényállás alapján a Kbt. Hatodik része szerinti jogorvoslati eljárásban a hatáskörébe tartozó valamennyi eszköz rendelkezésére állt.

[20] A Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja szerint a hamis adatszolgáltatás központi elemét az ajánlattevő jogszerűtlen magatartása képezi, tehát a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja szerinti kizáró ok az ajánlattevő által az adott eljárásban elkövetett hamis adatszolgáltatást, illetve hamis nyilatkozattételt szankcionálja, e magatartásnál nem az Ajánlatkérő szerepe az elsődleges szempont. A Kbt. 69. § (2) bekezdése, illetve 73. § (1) bekezdés b) pontja valóban vizsgálati és megállapítási kötelezettséget ír elő az Ajánlatkérő számára, amennyiben a hamis adatszolgáltatásból fakadó kizárás fennállását észleli, azonban abban az esetben, ha az Ajánlatkérő objektív módon el van zárva attól, hogy a hamis adatszolgáltatás körülményeit tapasztalja, nem következhet az, hogy ezen ajánlatkérői jogsértő magatartás a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja szerinti jogkövetkezményének a megállapíthatósága elmaradjon. A hamis adatszolgáltatás lényegében az Ajánlatkérő megtévesztésére irányul, a perbeli esetben e magatartás az Ajánlatkérő döntését érdemben befolyásolta, a hamis adatszolgáltatás tényét nem volt esélye felismerni és a Kbt. szerinti jogkövetkezményeket alkalmazni. A Kbt. rendszerével lenne ellentétes, ha a hamis adatszolgáltatás ezen súlyosabb esete, amikor az Ajánlatkérőt úgy tévesztette meg a hamis nyilatkozat, hogy azt nem ismerhette fel és az a közbeszerzési eljárás eredményét ténylegesen is befolyásolta – hivatalból kezdeményezett jogorvoslati eljárásban ne lenne megállapítható az ajánlattevő terhére a Kbt. 62. § (1) bekezdésében nevesített jogsértés aktív elkövetése tehát az ajánlattevő magatartásához és nem az Ajánlatkérő cselekményéhez kötődik.

[21] Megállapítása szerint a jogorvoslati eljárásban az alperes tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja alkalmazása kizárt lenne az ahhoz kapcsolódó jogkövetkezményekkel együtt. Az alapelvi rendelkezések szerinti jogsértés megállapításától az alperes abban az esetben tekinthet el, ha az tételes rendelkezésben maradéktalanul leképezhető. Az alapelvek azonban önmagukban is és a tételes szabályok mellett is válhatnak a jogszerű eljárás fokmérőivé. Ha a közbeszerzési eljárás során tanúsított valamely magatartás ugyan a tételes rendelkezéseknek megfelel, de elégtelen arra, hogy valamely alapelvi rendelkezést érvényre juttassa, akkor az alapelvi sérelem megállapítására kerülhet sor (Kfv.IV.37.950/2019/8.). Miután a tételes jogsértés megállapításának jelen esetben jogszabályi akadálya nem volt, az alperes tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a Kbt. rendszerében nem volt lehetőség számára ajánlatkérői megállapítás hiányában a Kbt. 62.

§ (1) bekezdés i) pontja sérelmének deklarálása. Erre ugyanis a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja az alperesnek lehetőséget biztosított.

[22] A tételes jogsértés megállapítása okán egyetértett a felperessel a magasabb összegű bírság alkalmazhatóságát illetően; az ügy természete a megváltoztatást megengedte, a tényállás megfelelően tisztázott volt, a bírság arányosított összege meghatározható volt. A magasabb bírság meghatározása során figyelembe vette, hogy a jogellenesség konkrétabb és magasabb foka súlyosabbként ítélandó meg, így a Kbt. 172.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Kbt. 165.§ (4) bekezdése szerinti keretek között a becsült érték 2 százalékában határozta azt meg.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[23] Az alperesi érdekelt a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását („az alperesi határozat helybenhagyását”) kérte, a fellebbezést megalapozó jogszabálysértésként a Kbt. 2. § (7) bekezdését jelölte meg. Álláspontja szerint sem a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja, illetve a Kbt. 63. § (3) bekezdése, sem a Kbt. egyéb rendelkezése nem határoz meg semmilyen, az ajánlattevőt perbeli esetben terhelő kötelezettséget és nem állapítható meg a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontjába ütköző magatartás alperesi érdekelt általi megsértése. A Kbt. 2. § (7) bekezdése kimondja, hogy „E törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi.”. A Kbt. tehát kógens szabály, annak rendelkezéseit nem lehet kiterjesztően értelmezni, nem kerülhet sor olyan kötelezettség, magatartás szankcionálására, amelyet a Kbt. nem szabályoz, és nincs mód olyan jogkövetkezmény, illetve szankció alkalmazására, amelyet a Kbt. nem rögzít. A Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja szerint, mint ajánlattevő, a közbeszerzési eljárásból történő kizárására kerülhetett volna sor, a Kbt. 143. § (2) bekezdése alkalmazására pedig utólagosan nincs lehetőség. A közbeszerzési eljárásból Ajánlatkérő nem zárta ki, így a Kbt. 62. § (1) bekezdés h) pontjában felsorolt, egzakt módon rögzített konjunktív feltételek nem állnak fenn. A Kbt. maga is a szerződés teljesítéséig teszi lehetővé a kizáró ok utólagos felmerülése esetén annak szankcionálását.

[24] Az elsőfokú ítélet nem egyértelmű abban a tekintetben, hogy a hamis adatszolgáltatás megállapítása esetén milyen jogkövetkezményeket szükséges alkalmazni. A Kbt. Nagykommentár is rávilágít, hogy a Kbt. 62. § (1) bekezdés h) pontjának alkalmazhatóságát egy korábbi közbeszerzési eljárásból a Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja szerinti kizáró ok alapján történő kizárás alapozza meg. Nem lehet úgy értelmezni a jelen helyzetet, mintha az érdekelt a közbeszerzési eljárásban kizárásra került volna, vagy mintha a közbeszerzési eljárást lezáró döntés meghozatala történt volna.

[25] Méltánytalan és a Kbt. alapelveivel, koherenciájával teljesen szembenálló, hogy évekkal a közbeszerzési eljárás lezárását és a szerződés teljesítését követően, egy jóval későbbi időponttól kezdődően kerülhessen sor a további közbeszerzési eljárásból való

kizárásra. A Kúria Kfv.III.37.098/2015/8. számú ítélete alapján: „A hamis adatszolgáltatásra hivatkozással történt kizárásról a Közbeszerzések Tanácsát az Ajánlatkérőnek csak értesítenie kell, és az értesítés eredménye nem konstitutív, hanem deklaratív hatályú, függetlenül annak megjelenésétől vagy a megjelenés hiányától, a korábbi kizárás ténylegességére tekintettel kell a jelenlegi ajánlat érvénytelenségéről dönteni.” A közbeszerzési eljárást lezáró döntés meghozatalára, illetve az Összegezés Ajánlatkérő általi megküldésére majdnem 3 évvel ezelőtt (datum2) került sor, így amennyiben a Kbt. 62.§ (1) bekezdés ha) alpontja alkalmazható is lenne, tekintettel a nyilvántartásba vétel deklaratív hatályára, semmiképpen sem lehetne a jelen peres eljárásban meghozott döntés időpontjától számítani. De ahogy a hivatkozott döntés, illetve a Nagykommentár is rávilágít, az érintett kizáró ok alkalmazhatóságát a korábbi közbeszerzési eljárásban történt kizárás alapozni meg és egy későbbi eljárásban benyújtott ajánlat érvényességéről, illetve érvénytelenségéről a korábbi kizárás ténylegességére tekintettel kell dönteni, így a Kbt. 62.§ (1) bekezdés h) pontjának alkalmazására jelen esetben nem kerülhet sor. Az elsőfokú ítéletben hivatkozott jogkövetkezmények alkalmazásának nincs helye a Kbt. -ben rögzített konkrét feltételek hiányában amennyiben azok alkalmazására ennek ellenére sor kerülne az nem csak a Kbt. kógens jellegét és a Kbt. 2.§ (7) bekezdésében foglalt alapelvet sértené, de a jogbiztonság és a jogorvoslathoz való jog elvébe is ütközne

[26] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Állította, hogy az alperesi érdekelt hamis nyilatkozata, illetve az Ajánlatkérőt szándékosan félrevezető magatartása nem utólagos, a hamis adatszolgáltatás tényének ismerete dátumllén már bizonyítottan fennállt, az alperesi érdekelt a bírálati kötelezettségek teljesítését akadályozta az ajánlatkérői döntésben. A hamis adatszolgáltatás szándékos voltát és az alperesi érdekelt rosszhiszeműségét bizonyítja, hogy az alperesi érdekelt csak akkor gondoskodott a évi egyszerűsített beszámolójának közzétételéről, amikor már a folyamatban lévő adóigazgatási eljárásban az adószáma felfüggesztésének veszélye forgott fenn, ezáltal is megghiúsította az ajánlatkérői ellenőrzés lehetőségét. A Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja egy tilalmazott magatartást tanúsító jogszabályi rendelkezés, melyet a jogalkotó által kizáró okként nevesített tilalmazott magatartás tényállási elemeinek megvalósítása által sértett meg az alperesi érdekelt, a per tárgya pedig egy olyan jogkérdés eldöntése volt, miszerint az alperesi érdekelt által megvalósított hamis adatszolgáltatás miként értékelendő olyan esetben, amikor a hamis adatszolgáltatás tanúsítása kifejezetten az ajánlatkérői kizárás megakadályozására irányul és azt eredményezi. Az elsőfokú bíróság kifejezetten a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljára figyelemmel és azzal összhangban rögzítette, miszerint abban az esetben, ha az Ajánlatkérő objektív módon el volt zárva attól, hogy a hamis adatszolgáltatás körülményét tapasztalja, nem következhet az, hogy ezen ajánlattevői jogsértő magatartás Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja szerinti jogkövetkezményének megállapíthatósága elmaradjon. Elfogadhatatlan, hogy az alperesi érdekelt éppen azáltal kívánt kibújni az általa megvalósított hamis adatszolgáltatás jogkövetkezményei alól, amelyet saját magatartásával, az Ajánlatkérő megtevesztésével okozott.

[27] Érvelése szerint éppen az lenne a közérdek szempontjából méltánytalan és a Kbt. alapelveivel, kógenciájával ellentétes, ha egy hamis adatszolgáltatást megvalósító gazdasági szerepével szemben önmagában az idő múlására tekintettel mellőzésre kerülne a jogsértéshez fűzött jogkövetkezmények alkalmazása. Kizárólag a hamis adatszolgáltatásnak

köszönhető az alperesi érdekelt, hogy nem került kizárásra egy olyan közbeszerzési eljárásban, melyben érvényes ajánlatot sem tehetett volna, továbbá a közbeszerzési eljárás nyertese is lett, ezáltal jogsértő magatartással jutott a közbeszerzési szerződések közpénzt jelentő ellenszolgáltatásához. A felperes álláspontja szerint megállapítható a Kbt. 62.§ (1) bekezdés hb) alpontjának fennállása, mivel jelen esetben az elmaradt kizárás tárgyát képező hamis adatszolgáltatás, mint közbeszerzési jogsértés megállapítása tekintetében került sor jogorvoslatra. Erre tekintettel a Kbt. 62.§ (1) bekezdés h) pontjának alkalmazását lehetővé tevő kizáró ok kezdete a hamis adatszolgáltatást megállapító bírósági ítélet jogerőre emelkedésének időpontja. Az alperesi érdekelt a hamis adatszolgáltatás megállapításának ténye által kizáró ok hatálya alá került, jelen esetben az ajánlatkérői kizárást szükségszerűen pótolja a jogerős bírósági ítélet hamis adatszolgáltatásra vonatkozó megállapítása. Mindemellett utalt arra, hogy a Kbt. 62. § (1) bekezdés h) pontja szerinti kizáró ok alkalmazása nem automatikus, hanem a közbeszerzési eljárás Ajánlatkérőjének mérlegelésére van bízva annak alkalmazása. A Kbt. 2021. február 1-jétől egyes kizáró okok megszövegezését átalakította, igazodva az Európai Unió Bíróságának (EUB) kialakult ítélkezési gyakorlatához. Az EUB több ügyben is deklarálta, hogy az egyes kizáró okok alkalmazásakor csak az felel meg az arányosság elvének, ha a kizárás alapjául szolgáló körülmények az Ajánlatkérő mérlegelésétől függően vezetnek kizáráshoz (C-41/18., C-267/18.). A felperes kiemelte még, hogy a gazdasági szereplőt a közbeszerzési irányelvek alapján megillető jogorvoslatához való jog nem vész el, az a jelen közigazgatási perben és fellebbezési eljárás keretében került érvényesítésre.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[28] A fellebbezés – az alábbiak szerint – nem alapos.

[29] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. A másodfokú bíróság köteles betartani a kereseti kérelemhez és a fellebbezéshez kötöttség elvét. Jelen ügyben a kereseti kérelemhez kötöttség, a fellebbezés kérelem és az ellenkérelem alapján az ítéltáblának alapvetően abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a perbeli atipikus helyzetben, ha az Ajánlatkérő objektív módon el van zárva attól, hogy a hamis adatszolgáltatás körülményeit tapasztalja, a közbeszerzési eljárásban a jogsértő, hamis adatszolgáltatás voltának megállapítása miként minősíthető: a tételes jogi rendelkezés megsértésének vagy az alapelvi jogsértés megállapításának van primátusa.

[30] Az alapelvek és a tételes rendelkezések kapcsolatát a közbeszerzési eljárásban a felsőbíróság gyakorlata több eseti döntésében már meghatározta. A törvényalkotó az alapelvek megfelelő alkalmazását részletszabályok megalkotásával nem segítette. Ennek hiányában is látható, hogy a Kbt. 1. §-ában meghatározott alapelvek hatályosulását célozzák a Kbt. egyes, tételes rendelkezései. A Kbt. alapelvi rendelkezései általános törvényi követelményeket határoznak meg a közbeszerzési eljárás valamennyi résztvevője számára, a közbeszerzési eljárás teljes folyamatában jelen vannak. Az alapelveknek értelemszerűen az

egyres tételes jogi rendelkezésekben érvényesülniük kell, a tételes rendelkezés igazodik az általános alapelvi rendelkezéshez, és nem fordítva. Éppen ezért tekinthet el az alapelvi rendelkezések szerinti jogsértés megállapításától az alperes abban az esetben, ha az a tételes rendelkezésben maradéktalanul leképezhető. Ez a hatásmechanizmus fordítottan nem jelentkezhets, a Kbt. tételes rendelkezésének való megfelelés nem zárja ki az alapelvi sérelmet, ha az a tételes jog betartását jelentő, jogkövető magatartáshoz képest jelenik meg. Az alapelvek ekként önmagukban (tételes rendelkezés sérelmének megállapítása nélkül) is lehetnek fokmérői a jogszerű eljárásnak. Ha a közbeszerzési eljárás során tanúsított valamely magatartás - amely egyébként a Kbt. által szabályozott közbeszerzési eljárási rend része, - a tételes rendelkezéseknek megfelel, de elégtelen arra, hogy valamely alapelvi rendelkezést érvényre juttassa, úgy az alapelvi sérelem megállapítására kerülhet sor. A Kúria a közbeszerzési ügyekben kialakított ítélezési gyakorlatot elemző csoportjának 2015.El.II.JGY.E.1.1 számú véleménye II.4. pontjában kifejtett következtetése szerint az alapelvek iránytű szerepe egyre inkább nem a jogalkalmazásban, hanem a Kbt. részletszabályain keresztül érvényesül. A véleményben összefoglaltak az azóta eltelt időben megjelenő eseti döntésekben is megjelennek (Kfv.II.37.487/2017/3. K-KJ-2018-116; Kfv.IV.37.950/2019/8. K-KJ-2019-840).

[31] A Kbt. az eljárásban való részvételt feltételekhez köti: csak olyan gazdasági szereplők (ajánlattevő, részvételi jelentkező, a teljesítésbe bevonni tervezett alvállalkozó, illetve kapacitást nyújtó szervezet) vehetnek részt közbeszerzési eljárásban, melyek nem állnak kizáró okok hatálya alatt. Amennyiben egy gazdasági szereplőről bebizonyosodik, hogy kizáró okok hatálya alatt áll, minden további vizsgálat nélkül megállapítható a kizárás ténye és ezzel együtt az ajánlatának érvénytelensége. A Kbt. 114.§ (11) bekezdése alapján az Ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban való részvétel jogát fenntartotta az előző évben, építési beruházás esetén egymilliárd forint, általános forgalmi adó nélkül számított árbevétel el nem érő azon ajánlattevők számára, akik teljesítésükhöz e feltételnek ugyancsak megfelelő alvállalkozót vesznek igénybe, és akik az előírt alkalmassági követelményeknek a feltételeknek ugyancsak megfelelő más szervezet kapacitására támaszkodva felelnek meg A bírálats menete során a Kbt. 69.§ (2) bekezdése szerinti érvényességi vizsgálat keretében az Ajánlatkérő köteles megállapítani a kizáró okok fennálltát. A bírálats során az Ajánlatkérőnek el kell végeznie a Kbt. 71-72.§-ok szerinti bírálatsi cselekményeket, szükség szerint hiánypótlás, felvilágosításkérés keretében a Kbt. 114.§ (11) bekezdése tekintetében is. Okszerű ezért az elsőfokú ítélet indokolásában foglalt azon megállapítás, hogy a felek helytállóan voltak figyelemmel arra, hogy a hamis adatszolgáltatás, mint kizáró ok az Ajánlatkérő Kbt. 69. §-ában szabályozott bírálatsi kötelezettségének részeként jelenik meg, az eset összes körülményének mérlegelését és az Ajánlatkérő részéről – akár további közbeszerzési eljárásokra kiható – felelős döntést igényel.

[32] A Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja szerinti kizáró ok az adott eljárásban megvalósuló hamis adatszolgáltatásra, illetve hamis nyilatkozattételre vonatkozik. A Kbt. 62. § (1) bekezdés i) pontja alapján a hamis adatszolgáltatás szerinti kizáró ok fennállásának feltétele, hogy a hamis adat vagy nyilatkozats érdemben befolyásolja az Ajánlatkérő kizárásra, alkalmasságra, műszaki leírásnak való megfelelésre vagy az ajánlatok értékelésére vonatkozó döntését. Az Ajánlatkérő 2023. március 16. napján hiánypótlási felhívást adott ki a kérelmezettnek, amelyben kérte a Kbt. 114.§ (11) bekezdése szerinti feltételeknek való megfelelésre vonatkozó nyilatkozats megtételét. Az alperesi érdekelt dátum3. napján csatolta

nyilatkozatát, mely szerint a év1 01.1.- év1 december 31. időszakra nézve (évben) árbevétele a 1 milliárd forint alatt volt. Az Ajánlatkérő dátum2 napján küldte meg az Összegezését, majd 2023 július 17-én, augusztus 8-án, augusztus 21-én és augusztus 28-án a kérelmezett alperesi érdekelt nyertessel a szerződések megkötésére került sor. Az alperesi érdekelt csak dátum8. napján, majd dátum10. napján tette közzé a évi beszámolóját, mely alapján az értékesítés nettó árbevétele forint5; az Ajánlatkérő a közhiteles nyilvántartásból azt ellenőrizni sem tudta, és a bírálati szakaszban objektíve nem ismerhette fel az adott eljárásban megvalósult hamis adatszolgáltatást. Az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott arra, hogy az ügy olyan egyedi, speciális tényállási elemeket hordoz, amely nem az Ajánlatkérői döntés és a bírálati cselekmény jogszerűségét, hanem az alperesi érdekelt jogsértő cselekményét helyezte fókuszba a Kbt. Hatodik Része szerinti jogorvoslati eljárásban.

[33] A Kbt. által biztosított jogorvoslati jog nem látszólagos, annak tartalmi érvényesülését a Kbt. tételes jogi rendelkezései, így a Kbt. 165.§ (2) bekezdése biztosítja. A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárás keretében lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként dönt arról, hogy a benyújtott jogorvoslati kérelem, illetve hivatalbóli kezdeményezés alapos-e, megvalósult-e a közbeszerzésre, illetve a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértése. Amennyiben a jogsértés nem állapítható meg, a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet elutasítja, a hivatalból indított vagy folytatott eljárásban megállapítja a jogsértés hiányát. Amennyiben a kérelem vagy a kezdeményezés alapos, a Döntőbizottság határozatában megállapítja a jogsértést, illetve a jogsértés megállapítása mellett – az ügy tényállásának függvényében – alkalmazza a törvény által felsorolt jogkövetkezményeket. A hamis adatszolgáltatás, illetve nyilatkozattétel megvalósulásának konjunktív feltétele, hogy a hamis adat vagy nyilatkozat érdemben befolyásolja az Ajánlatkérő kizárásra, alkalmasságra, műszaki leírásnak való megfelelésre vagy az ajánlatok értékelésére vonatkozó döntését, és hogy a gazdasági szereplő szándékosan vagy nem az adott helyzetben általában elvárható gondosság mellett szolgáltatassa a hamis adatot, vagy tegyen hamis nyilatkozatot. Az ítéltábla egyetért az elsőfokú bírósággal: a jelen ügyben az Ajánlatkérő objektív módon el volt zárva attól, hogy a hamis adatszolgáltatás körülményét tapasztalja vagyis annak tényét nem volt esélye felismerni, arról nem is tudhatott, és hamis adatszolgáltatás hiányában az alperesi érdekelt nem is tehetett volna érvényes ajánlatot és nem lehetett volna nyertes a közbeszerzési eljárásban; mindezekből nem következhet, hogy a Kbt. 62.§ (1) bekezdés i) pontja kérelmezetti megsértését és a Kbt. 165.§ (6) bekezdés e) pontja szerinti jogkövetkezményt a Döntőbizottság negligálhatná. A közpénzek hatékony felhasználásának átláthatósága és nyilvános ellenőrizhetőségének biztosítása, továbbá a közbeszerzések során a tisztességes verseny feltételeinek megteremtése preferált jogalkotói cél, amit a Kbt. preambuluma normajellelleggel tartalmaz. Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a hamis adatszolgáltatás tényének konkrét jogsértése megállapításának elmaradása a perbeli ügy egyedi súlyos tényeinek figyelembevétele mellett a Kbt. rendszerével, emellett a jogalkotói célhoz kötött, teleologikus jogértelmezéssel menne szembe. Perbeli esetben éppen az alapvető rendelkezés sérelmének pusztá megállapítása lenne az elégtelen arra, hogy a nevesített jogsértésben rejlő aktív elkövetési magatartást és a jogsértés súlyosságát kifejezésre juttassa.

[34] A fellebbezés téves jogértelmezést fogalmazott meg, az elsőfokú bíróság nem a Kbt. kógens rendelkezéseinek a tilalmazott kiterjesztő értelmezését, hanem a rendszertani és teleologikus értelmezését végezte el és megalapozott következtetésre jutott, amikor a Kbt. 2.§

(3) bekezdésében foglalt, a közbeszerzési eljárásban a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek valamint a joggal való visszaélés tilalmának megsértése helyett a Kbt. 62.§ (1) bekezdés i) pontja megsértését állapította meg, amelynek nem feltétele a szerződésnek a Kbt. 143.§ (2) bekezdése szerinti ajánlatkérői felmondása, sem az érintett közbeszerzési eljárás eredményéről szóló tájékoztató közzétételétől számított három év eltelte; ezen okokból az ítéleti indokolás nem aggályos. Helytállóan mutatott rá az ellenkérelmében a felperes, hogy a Kbt. 62.§ (1) bekezdés h) pontjának szövegezésében szereplő ajánlatkérői kizárás a jelen esetben a hamis adatszolgáltatást megállapító bírósági ítéletet jelenti, hiszen a hamis adatszolgáltatást az Ajánlatkérő állapította volna meg, ha az alperesi érdekelt nem téveszti meg az Ajánlatkérőt az érintett közbeszerzési eljárásban.

[35] A Fővárosi Ítéltábla a fentiekben kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta.

[36] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a pervesztes érdekeltet a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, annak mértékét a Pp. 81. § (1)-(2), (5) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (3) bekezdés a) pontjára, 3. § (2) bekezdésére, 4. § (1) bekezdésére figyelemmel állapította meg.

[37] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdés alapján meghatározott (48.000 forint) összegű fellebbezési illetéket az érdekelt a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján megfelelő eltéréssel alkalmazandó, a Pp. 101. § (1) bekezdése, valamint 102. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az állam javára az állami adó- és vámhatóság által közzétett illetékbevételei számla javára. A fizetendő illeték az Itv. 78. § (4) bekezdése alapján a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé, figyelemmel a Pp. 358. § (2) bekezdésére is. Az illeték megfizetése során a közleményben fel kell tüntetni a Fővárosi Ítéltáblát, a bíróság ügyszámát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pont]. Amennyiben a felhívásnak a kötelezett megjelölt határidőben nem tesz eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az Itv. és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

[38] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2026. május 7.

dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.

dr. Tóth László s.k.

dr. Stumpf- Rádai Ágota s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró